

DUURZAAMHEIDSBELEIDSVERKLARING ZGT 2025-2026

ZGT beschouwt duurzaamheid als een integraal onderdeel van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Als topklinisch ziekenhuis in Twente willen wij bijdragen aan een gezonde leefomgeving voor patiënten, medewerkers en inwoners, nu en in de toekomst. Dit doen wij door te streven naar passende zorg met een brede blik op gezondheid, in een duurzame leefomgeving, waarbij kwaliteit van leven, doelmatige inzet van middelen en het beperken van onze ecologische voetafdruk centraal staan.

Sinds 2017 zijn we aangesloten bij de landelijke afspraak "Green Deal Duurzame Zorg". In 2016 is ZGT begonnen met duurzaamheidscertificering middels de Milieu Thermometer Zorg. In 2024 is ZGT het CSRD-traject gestart (als stichting is ZGT nog niet CSRD-plichtig), waarbij de relevante duurzaamheidsthema's zijn vastgesteld voor de CSRD-compliance.

DUURZAAMHEIDSAMBITIE

Duurzame zorg is een van de drie pijlers van de ZGT strategische agenda 2023-2026. ZGT wil koploper zijn in duurzame zorg en duurzame bedrijfsvoering. Wij geloven dat de meest duurzame zorg de zorg is die voorkomt dat iemand ziek wordt, en dat onze bijdrage aan klimaat, milieu en leefomgeving hand in hand gaat met betere gezondheid en kwaliteit van leven voor onze patiënten en professionals. Hierbij passen wij innovatie toe als dragend middel om onze doelstellingen te realiseren.

DUURZAAMHEIDSUITGANGSPUNTEN ZGT

Green Deal Duurzame Zorg

De vijf thema's van de Green Deal Duurzame Zorg vormen de uitgangspunten voor duurzaamheid bij ZGT:

1. Gezondheidsbevordering voor patiënten en medewerkers
2. Kennis & bewustwording
3. CO₂-reductie (in 2026 30% CO₂ reductie, in 2030 55% CO₂ reductie t.o.v. 2018) met focus op vastgoed en mobiliteit
4. Circulair (in 2026 25% minder restafval; in 2030 50% reductie primair grondstofverbruik en 70% minder restafval t.o.v. 2016)
5. Medicijnen (o.a. gepast voorschrijven en correct verwerken medicijnresten)

Milieuthermometer Zorg

De Milieuthermometer Zorg, opgezet door Vereniging Milieuplatform Zorgsector (MPZ) in samenwerking met SMK (Stichting Milieukeur), geeft invulling aan de Green Deal Duurzame Zorg 3.0. Deze certificering sluit aan op de ambities en thema's van de Green Deal. Criteria hoe een organisatie kan verduurzamen zijn omschreven op het gebied van milieumanagement, energie, water en afvalwater, gevaarlijke stoffen, lucht, afval, catering en voeding, reiniging, vervoer, vastgoed, groenbeheer, healing environment, groene zorgprofessional en d.m.v. innovatie.

CSRD

ZGT heeft in 2024 met andere ziekenhuizen een traject doorlopen o.l.v. BDO waarbij de – voor de eigen organisatie - relevante duurzaamheidsthema's vanuit de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) zijn vastgesteld. Deze thema's zijn onderverdeeld in E-Environmental, S-Social en G-Governance. Deze zijn beschreven in onderstaande tekst box:

- E1 Klimaatverandering
 - Klimaatmitigatie (beperken emissies broeikasgassen)
 - Energie (energie-efficiëntie en hernieuwbare bronnen)
- E2 Verontreiniging
 - Waterveronreiniging (emissies naar water, zoals medicijnen)
- E3 Circulair economie
 - Materiaalstromen (incl. materiaalgebruik)
 - Afvalstoffen
- S1 Eigen personeel
 - Veiligheid en gezondheid (ongevallen, werkgerelateerde gezondheidsproblemen, verloren werkdagen)
 - Baanzekerheid (% werknemers met een tijdelijk contract, verhouding tussen niet-werknemers en werknemers, sociale bescherming)
 - Diversiteit (Vertegenwoordiging van vrouwen en/of etnische groepen of minderheden, leeftijdsverdeling, Percentage personen met een handicap in het eigen personeelsbestand.)
 - Opleiding en ontwikkeling (Hoeveelheid en verdeling van de opleiding, % van de werknemers met regelmatige functionerings- en ontwikkelingsgesprekken)
- S4 - Consumenten en eindgebruikers
 - Veiligheid en gezondheid (schade aan de gezondheid van de patiënt ontstaat als gevolg van producten en/of diensten van het ziekenhuis)
 - Toegang tot producten en diensten (toegang tot informatie door patiënt)
- G1 Zakelijk gedrag
 - Bedrijfscultuur (een duurzame, ethische en integere bedrijfscultuur aantrekkelijker voor personeel)
 - Beheer relaties met leveranciers (bij selectie leveranciers rekening houden met milieu en sociale criteria)

Vastgoed ambities

ZGT heeft de ambitie om een duurzame voorloper te zijn en is ook bij de vastgoedprojecten op zoek naar de juiste balans tussen de verschillende thema's. Ondersteund door Royal HaskoningDHV zijn voor de thema's klimaatadaptatie & biodiversiteit, circulariteit & materialen, energie, mobiliteit en comfort & gezondheid de details hieronder toegelicht (zie tekst box).

Klimaatadaptatie & biodiversiteit

Biodiversiteit: Versterken lokale natuurwaarden en huisvest minimaal 3 lokale diersoorten (habitatrichtlijn)
 Hittestress: Schaduwrijk ontwerp en 40% warmtewerende materialen gevel/dak.
 Droogte: voorkomen verdroging gebied, op peil houden grondwater; 25% reductie watergebruik.
 Wateroverlast: neerslag opvangen, vertraagd afvoeren of hergebruiken.

Circulariteit & materialen

Milieu-impact materialen: MPG (Milieu Prestatie Gebouwen) streefwaarde van 0,5 €/m²BVO/jaar.
 Adaptief vermogen: Mate van aanpasbaarheid gebouw
 Herkomst en toekomstig hergebruik: Inkomende materialen 25% niet-primaire grondstoffen, uitgaande materialen streven naar 40% recycling of hergebruik.
 Afval & sloop: sloopafval gescheiden verwerken (7 stromen);
 Streven 80% hergebruik of recycling

Energie

CO₂ emissiereductie: Verlagen energieverbruik in het gebouw.
 Toewerken naar aardgasloze gebouwen.
 Gebouw- en gebruiksgebonden gebruik: 135kWh/m² nieuwbouw, 185kWh/m² renovaties (zeer zuinig WEII protocol: efficiënte apparatuur, slimme gebouwtechnieken en gedrag)
 Opwekking: Nieuwbouw streven naar energieneutraal, renovaties 30% eigen opwek.

Mobiliteit

Parkeercapaciteit: Ruime fietsenstalling; minimaal aantal elektrische laadpunten
 Voorzieningen: opberg, douche en omkleedvoorzieningen.
 CO₂ reductie: Verlagen CO₂ uitstoot door inzetten op elektrisch vervoer en terreinontwerp (voorrang niet-gemotoriseerd vervoer)

Comfort & gezondheid

Gezonde materialen: 50% toegepaste materialen vrij van toxische stoffen
 Luchtkwaliteit: Voldoende natuurlijke luchtverversing; grenswaarde verontreiniging binnenlucht
 Natuur & beweging: Gebouw moedigt aan tot beweging en versterkt relatie tot natuur (door toepassen natuurlijke elementen, licht en uitzicht op groen)
 Comfort: thermisch, akoestisch en visueel comfort nastreven; kunnen beïnvloeden belangrijk voor gebruiker.

EML

Energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar worden uitgevoerd. De Erkende Maatregelenlijst Energiebesparing (EML) bevat energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Per 2026 is ZGT EED audit-plichtig waarbij de energiestromen binnen het ziekenhuis inzichtelijk worden gemaakt waarmee energiebesparing en verduurzamingsmogelijkheden in processen, gebouw gebonden en installaties of zakelijk vervoer naar voren komen.

CO₂ routekaart vastgoed

Door de gebouwkenmerken (isolatiewaarde dak, gevel, vloer, muur, raam) naast mogelijke verduurzamingsmaatregelen te leggen die op natuurlijke momenten doorgevoerd worden, ontstaat een planning om de CO₂ emissiereductie in 2030 en 2050 te behalen. Deze routekaart wordt periodiek herijkt.

Overzicht van alle doelen:

- Minimaal label C kantoren (2023)
- Hybride warmtepompen plicht (2023)
- CO₂ routekaart in inkoopvoorwaarden ziekenhuizen e laboratoria (2023)
- EED Audit plicht
- Erkende maatregelen met terugverdientijd < 7 jaar (2027-2028)
- Zonnepanelen op gebouwen > 250m² (2027-2028)
- Nieuwbouw klimaatneutraal (2030)
- Zero Emission Buildings (ZEB) (2030)
- Minimaal label D zorggebouwen (2030)
- Minimaal label C zorggebouwen (verwacht 2033)
- Klimaatneutraal vastgoed (2050)

Mobiliteit

De ambities voor de CO₂ emissie reductie voor mobiliteit volgen de Green Deal voor Duurzame zorg doelen: in 2026 30% CO₂ reductie, in 2030 55% CO₂ reductie t.o.v. 2018.

Drinkwater

Daarnaast zijn er nog landelijke vragen zoals de kamerbrief op het beperken van drinkwater waar grote organisaties wordt gevraagd een 20% reductie te realiseren voor 2035 t.o.v. referentieperiode 2016-2019.

Nationaal Preventieakkoord best practice: Goede Zorg Proef Je

ZGT heeft zich in 2022 aangesloten bij het initiatief Goede Zorg Proef Je. Goede Zorg Proef Je ondersteunt in de transitie naar een gezonder en duurzamer voedingsaanbod voor patiënten, medewerkers en bezoekers. Ambities zijn het vergroten van de bewustwording over gezonde voeding, een assortiment met 80% gezonde voeding vanaf 2024, Duurzaamheidscriteria in contracten met leveranciers en een prettige omgeving in de eetgelegenheden in het ziekenhuis.

Green Teams

Sinds 2022 werkt ZGT met Green Teams. Een Green Team kijkt naar de eigen werkprocessen en scant waar mogelijke duurzaamheidsstappen genomen zijn en kunnen worden. ZGT zet in op het ondersteunen, coördineren en faciliteren van Green Teams. Jaarlijks is er minimaal een bijeenkomst waar Green Teams onderling hun ideeën, acties en ervaringen kunnen delen en inspiratie van elkaar kunnen opdoen.

COORDINATIE DUURZAAMHEID

De projectgroep DuurzaamZGT speelt een centrale rol in het aansturen, coördineren en verbinden van de verduurzamingsstappen binnen ZGT en het uitdragen van de verduurzaming binnen de organisatie. ZGT heeft een programmamanager duurzaamheid aangesteld. Met deze nieuwe functie creëert ZGT capaciteit voor het o.a. vormgeven van overkoepelend duurzaamheidsbeleid, het aanjagen en coördineren van duurzaamheidsinitiatieven, het monitoren van de voortgang richting de gestelde doelen, het versterken en ondersteunen van de Green Teams en het verbreden van het draagvlak binnen de organisatie.

In 2026 wordt er een overkoepelend duurzaamheidsbeleid vastgesteld waarin de hierboven genoemde uitgangspunten uitgewerkt worden naar de context voor ZGT. Dit beleid en een bijbehorend uitvoeringsprogramma zullen de duurzaamheidsdoelen concreter maken voor de medewerkers en focus aanbrengen.

Rapportage vindt plaats d.m.v. een uitgebreide bijdrage aan het ZGT jaarverslag, waar nodig aangevuld met een duurzaamheidsjaarverslag.

FINANCIËN

Vaak is de terugverdientijd van een initiële investering voor een duurzame interventie kort. Het struikelblok kan het initiële budget zijn ondanks dat er kosten mee bespaard worden op de langere termijn. Ondersteuning is nodig om enthousiasme en tijdsinvesteringen voor deze interventies te belonen. Dat kan om budget gaan of om ondersteuning uit te zoeken waar budget vandaan kan komen.

Hierbij is het belangrijk te weten dat de milieubelasting van de oorspronkelijke manier van werken in de meeste gevallen niet meegenomen wordt in de kosten-baten analyse. Alleen als deze cijfers meegenomen worden, zie je een "true-cost" kostenplaatje voor hoe we werken. De oorspronkelijke manier van werken brengt meer (milieu)kosten met zich mee, terwijl vaak de kosten van een duurzame interventie de focus zijn.

Ook zijn de milieubaten niet altijd financieel. Het verminderen van de watervervuiling of het versterken van de biodiversiteit zijn belangrijke baten, maar worden vaak kwalitatief beschreven.

ZGT is zich hier bewust van en zet zich in hier financiële ruimte voor te creëren.

BETROKKENHEID RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur onderschrijft de duurzaamheidsuitgangspunten en koerst op de steun en inzet van alle medewerkers om de verduurzamingsstappen succesvol te integreren in de verschillende werkprocessen om op deze wijze de doelstellingen te behalen.

Almelo/Hengelo, 3 november 2025

Namens

Raad van Bestuur ZGT

F.H. Kroon, lid RvB